

תפ (ירושלים) 30262-12-24 - מדינת ישראל נ' מוחמד חג' מחמוד

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 30262-12-24 מדינת ישראל נ' חג' מחמוד

לפני כב' השופט אילן סלע

המאשימה: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),
ע"י המאשימה
נגד

הנאשמים

1. מוחמד חג' מחמוד
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני
2. זכריא געברי
ע"י ב"כ עו"ד פארס מוסטפא
3. מחמד ערמין
ע"י ב"כ עו"ד עיסא מוחמדיה
4. טאלב חמדן
ע"י ב"כ עו"ד וסים דכור

גזר דין - נאשם 4

העבירות ונסיבות ביצוען

1. הנאשמים הורשעו, על פי הודאתם, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן כדלהלן:

לנאשמים 2 ו-3 יוחסו שתי עבירות של הצתה לפי סעיף 448(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977(להלן: "החוק") בצירוף סעיף 29 לחוקושת עבירות של חבלה במזיד לפי סעיף 413 לחוק בצירוף סעיף 29 לחוק.

לנאשמים 1 ו-4 יוחסו שתי עבירות של סיוע להצתה לפי סעיף 448(א) לחוק בצירוף סעיף 31 לחוק ושתי עבירות של חבלה במזיד לפי סעיף 413 לחוק בצירוף סעיף 31 לחוק. בנוסף, יוחסה לנאשם 1 עבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע לפי סעיף 498 לחוק.

2. בכתב האישום המתוקן צוין, כי בין משפחת נאשם 2 לבין בני משפחת בורקאן (להלן: "משפחת המתלוננים") היה קיים סכסוך. בהמשך לסכסוך, עובר ליום 12.11.24, קשרו הנאשמים קשר להצית עמוד 1

כלי רכב השייכים למשפחת המתלוננים. לשם קידום מטרת הקשר, ביום 12.11.24 מילא נאשם 2 שני בקבוקי פלסטיק בדלק בתחנת דלק סונול הסמוכה לקניון רמי לוי שבמבשרת ציון. בהמשך, בתחילת יום 13.11.24, התאספו הנאשמים בפתח ביתו של נאשם 1 בשכונת שיח ג'ראח בירושלים (להלן: "השכונה") על מנת לקדם את מטרת הקשר. בסמוך לביתו של נאשם 1 חנו באותה עת קטנוע בבעלות נאשם 1 מסוג סאן יאנג ל.ז. 98-840-30 (להלן: "הקטנוע"), רכב בבעלות נאשם 3 מסוג טיוטה קורולה ל.ז. 83-393-81 (להלן: "הטיוטה") ורכב שבחזקתו ושימושו של נאשם 4 מסוג פורד פוקוס ל.ז. 49-750-75 (להלן: "הפורד"). בשלב זה, הנאשמים התפצלו, כאשר חלקם נסעו והחנו את הטיוטה בחניון הסמוך לכיכר קלרמון הסמוכה למטה הארצי.

בהמשך, בסביבות השעה 01:20, חברו הנאשמים יחד בכניסה לחנות אבו אלעז בשכונה (להלן: "החנות"), כאשר נאשמים 1 ו-3 הגיעו לשם רכובים על הקטנוע בעוד נאשמים 2 ו-4 הגיעו לשם עם הפורד. נאשם 2 נכנס לחנות ורכש בה חבילת שקיות זבל שחורות וסרט איזולירבנד שחור. בחלוף כעשר דקות, עזבו הנאשמים את המקום בפורד ובקטנוע, כשבאותה העת, נוסף לנאשמים 2 ו-4 שהה בפורד אדם נוסף שזהותו אינה ידועה (להלן: "האחר"), ונסעו לכיוון חניון נידאל שבשכונה (להלן: "החניון"). הנאשמים והאחר הגיעו לחניון באמצעות הקטנוע והפורד, שם הם פעלו להסוות את הפסים הבהירים שבצדי הקטנוע כמו גם את לוחיות הזיהוי שלו. לשם השלמת ההסוואה, שבו נאשמים 2 ו-4 לחנות ונאשם 2 רכש איזולירבנד שחור נוסף. לאחר מכן חזרו השניים לחניון.

סמוך לשעה 02:00 נסעו חלק מהחבורה בפורד על מנת לאסוף את הטיוטה ושבּו לחניון. במקביל, הטיוטה של מי מבני החבורה (מי מהנאשמים או האחר) נהג בה, התמקמה וחנתה בתצפית, דרומית למקום בו חנו באותה העת רכבי משפחת המתלוננים - בחניון סמוך לבית סומוד בשכונה.

עם השלמת הסוואת הקטנוע, שניים מהחבורה עלו על הקטנוע ונסעו למקום חניית כלי הרכב של משפחת המתלוננים. במקביל, נאשם 4 אשר נהג בפורד נסע להתמקם בתצפית צפונית למקום חניית כלי הרכב של משפחת המתלוננים. נאשם 1 נשאר בסמוך לחניון.

סמוך לשעה 02:44 הגיע הקטנוע למקום חניית כלי הרכב של משפחת המתלוננים ואחד הרוכבים עליו ירד ממנו והצית שני כלי רכב השייכים למשפחת המתלוננים: רכב מסוג סיטרואן C4 ל.ז. 88-684-78 בבעלות ג'ואד בורקאן ורכב סנגיונג רקסטון ל.ז. 27-540-50 בבעלות איאד בורקאן. או אז, נסעו שני רוכבי הקטנוע מהמקום, וחברו ליתר בני החבורה שהיו בתצפית ולנאשם 1 שנותר כאמור בחניון.

כתוצאה מההצתה, שניכלי הרכב ניזקו ונשרפו כליל.

בשל גילם של נאשמים 1-3 נתבקש תסקיר שירות המבחן בעניינם. ב"כ נאשם 4 ביקש לדון

בעניינו של נאשם 4 בנפרד ולא להמתין להגשת התסקירים בעניינם של הנאשמים האחרים. **על כן גזר דין זה עוסק בעניינו של נאשם 4 בלבד.**

ראיות לעונש

3. המאשימה הגישה הצהרת נפגע במסגרתה ציין ג'ואד בורקאן ממשפחת המתלוננים כי הוא מבקש שהנאשמים יפצו אותו בגין שלושת כלי הרכב בסך של 50,000 ₪. כבר עתה יצוין, כי למעשה בכתב האישום המתוקן צוין כי נשרפו שני כלי רכב, ושאר אחד מהם שייך למר גואד בורקאן. הרכב השני שייך למר איאד בורקאן.

טיעוני הצדדים לעונש

4. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על האינטרסים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמים, והסכנה הגלומה בהם, לרכוש ולתחושת הביטחון של הציבור. מדובר בהצתה חמורה על רקע סכסוך, כשהנאשם מתצפת בזמן ביצוע העבירה וסייע עוד קודם לכן ברכישת האמצעים לביצוע ההצתה. מעשי הנאשמים גרמו נזק רב לרכוש, כששני כלי רכב השייכים למשפחת המתלוננים נשרפו כליל. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה הנוהגת ולאמירות בית המשפט המלמדות על הצורך בענישה מרתיעה בעבירות אלו, ועתרה לקביעת מתחם עונש ההולם את מעשי נאשם 4 שנע בין 20 ל-32 חודשי מאסר לצד מאסר מותנה קנס ופיצוי לנפגעי העבירה. באשר לקביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם הודה ונטל אחריות על המעשים. הוא נעדר עבר פלילי. משכך, נתבקש לקבוע את עונשו בתחתית מתחם הענישה, ולהשית עליו 20 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה קנס ופיצוי. נתבקש להורות על חילוט הרכב בו עשה שימוש נאשם 4 במסגרת ביצוע העבירה, ואולם מאחר ובעל הרכב לא זומן לדיון, הוסכם כי הדיון בבקשת החילוט יידחה למועד אחר.

5. מנגד, ב"כ הנאשם טען כי בהתאם לפסיקה שהגיש, מתחם העונש ההולם נמוך יותר, ובמקרים מסוימים אף הושת עונש של מאסר בעבודות שירות בלבד. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הסתכם בכך שהוא ערך תצפית על מקום ביצוע העבירה. הוא לא הגיע למקום בעצמו, לא הוביל את המצית ולא היה שותף בהצתה. בנוסף ציין, כי בין הצדדים נערכה סולחה במסגרתה פוצו בני משפחת המתלוננים בגין כלי הרכב שנשרפו באירוע. אין מקום אפוא לשיטתו לפסוק פיצוי, ויש אף לראות בחומרה את העובדה כי עניין הסולחה לא צוין על ידי נפגע העבירה בתצהירו. מכל מקום נטען, לא הוכח כי שווי כלי הרכב הנטען הוא אכן שוויים האמיתיים. באשר לנאשם נטען כי מדובר בבחור צעיר יליד שנת 2002, ממשפחה נורמטיבית, שהודה במיוחס לו. הוא לא ביצע כל עבירה קודם לכן ועבד לפרנסתו ופרנסת בני משפחתו.

דין והכרעה

6. במעשיהם של הנאשמים טמונה פגיעה של ממש בערך המוגן של שמירה על שלום הציבור ובטחונו,

שמירה על הסדר הציבורי ושלמות הרכוש והקניין. במעשי הצתה, גם אלו המכוונים כלפי רכוש בלבד, גלומה סכנה רבה לנפש ולרכוש. משעה שהושלך הגפרור, לא ניתן עוד לשלוט בהיקף ההרס שזורה האש, שעשוי להגיע לכדי אבדות קשות בנפש. מלבד האמור, למעשי הצתה נלווה מסר עברייני הפוגע קשות בתחושת הביטחון האישי של הציבור ומטיל אימה ופחד (ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל (8.11.12)).

7. כבר במקורותינו עמדו חכמים על כך שחומרת מעשיו של מבעיר אש היא בכך "שהאש מועדת לילך ולהזיק, ומועדת לאוכל דבר הראוי לה ודבר שאין ראוי לה" (**תוספתא**, בבא קמא, ו, לא). בית המשפט העליון עמד לא פעם על חומרתה של עבירת ההצתה בציינו כי לא בכדי קבע המחוקק בצידה עונש חמור:

עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתה היתרה של העבירה שראשיתה ידוע אך כיצד תתפשט ומה יהיה היקפה, אין איש יודע, שכן מנהגה של האש להתפשט ללא שליטה, תוך שהיא זורה הרס רב בדרכה (ע"פ 1414/15 מדינת ישראל נ' פדר (15.04.15)).

וכן:

נוכח הסכנה המיוחדת, הבלתי נשלטת, שבעבירות אלה - שהרי בהן "תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או הקמה" (שמות, כ"ב, ה'), ואחריתה מי ישורנה - יש צורך בענישה מרתיעה, שכלל תהא כליאה (ע"פ 3074/07 מדינת ישראל נ' אבו תקפה (27.03.08)).

8. מנעד הענישה בעבירות הצתה הינו רחב, בהתאם לטיבו של המעשה ונסיבותיו. ככלל, נוכח ריבוי ההצתות והשימוש בהן כדי להעביר מסרים מאיימים ולהטיל מורא ופחד, מסתמנת בפסיקה מגמת החמרה (ראו: ע"פ 4743/22 מדינת ישראל נ' פלוני (17.08.22); ע"פ 5953/22 מדינת ישראל נ' עדוי (2.02.23)).

9. נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן חמורות בשל ביצוע המעשים בצוותא, תוך תכנון מוקדם מוקפד. הנאשמים הצטיידו בכלי רכב, רכשו חומרים נדרשים, בכלל זה להסוואת לוחות זיהוי ואמצעי זיהוי אחרים של הקטנוע בו השתמשו לביצוע התכנית העבריינית, ואף העמידו תצפית. הנזק לרכוש לא היה מבוטל - שני כלי רכב ששייכים לבני משפחות המתלוננים נשרפו כליל. המעשה נעשה בתוך שכונת מגורים, ולמרבה המזל, האש לא התפשטה יותר ולא נגרם נזק חמור יותר.

10. הגם שחלקו של כל אחד מהנאשמים בביצוע התכנית העבריינית היה שונה, ובמסגרת הסדר

הטיעון ותיקון כתב האישום יוחסו לנאשם 4, כמו גם לנאשם 1, עבירות של סיוע ביחס להצתה, אין להתעלם מכך שמדובר היה בתכנית שכל הנאשמים היו שותפים בה, כשלכל אחד תפקיד אחר שאפשר את ביצוע העבירות.

11. בעבר נדרשתי לא פעם לקביעת מתחם ענישה בגין עבירות הצתה בנסיבות דומות (ת"פ (מחוזי-י-י) 10639-08-22 **מדינת ישראל נ' מלכה** (22.03.23); ת"פ (מחוזי-י-י) 4090-11-21 **מדינת ישראל נ' הלסה** (17.12.24), ושם סקרתי בהרחבה חלק מהפסיקה הנוהגת (ע"פ 8622/21 הולר נ' מדינת ישראל (15.05.22); ת"פ (מחוזי-מרכז) 776-01-20 **מדינת ישראל נ' עוטר** (14.09.21); ת"פ (מחוזי-מרכז) 4534-04-19 **מדינת ישראל נ' שמילה** (10.03.20); ת"פ (מחוזי-מרכז) 59416-05-18 **מדינת ישראל נ' קרינאוי** (22.01.20); ת"פ (מחוזי-י-י) 14126-07-18 **מדינת ישראל נ' ג'אבר** (15.07.19)). מהפסיקה עולה כי מתחם העונש ההולם בגין עבירת הצתה אחת של כלי רכב בשכונת מגורים בנסיבות דומות למקרה שבפני, נע מ-15 ועד 36 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה ופיצוי למי שרכבו הוצת. במקרה זה מדובר בהצתת שני כלי רכב שנשרפו כליל. מאידך, לנאשם 4 מיוחסת עבירת סיוע בלבד, שהעונש המרבי בגינה הוא מחצית העונש הקבוע לביצוע העבירה שלביצועה סייע. המאשימה הפנתה, בין היתר לגזר הדין בת"פ (מחוזי-חי') 19337-11-24 **מדינת ישראל נ' חורי** (4.06.25) שם נקבע מתחם בגין סיוע להצתת רכב אחד של 14 עד 22 חודשי מאסר. ואולם, באותו עניין קבע בית המשפט כי מדובר "בסיוע ברף גבוה" בשונה מענייננו. פסק דין נוסף אליו הפנתה ב"כ המאשימה - ע"פ 8622/21 הולר נ' מדינת ישראל (17.11.21), שם נקבע מתחם של 15 עד 35 חודשי מאסר בגין הצתה של אופנוע. ואולם באותו עניין מדובר היה בביצוע בצוותא ולא בסיוע, ובנוסף האופנוע הוצת בחניון תת קרקעי של בית מגורים, כשהסכנה הנשקפת מכך גדולה יותר.

12. לפיכך בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, למידת הפגיעה בערכים המוגנים ולפסיקה הנוהגת בנסיבות דומות, אני סבור כי מתחם הענישה ההולם בגין כלל העבירות בהן הורשעו הנאשמים נע מ-14 ועד 25 חודשי מאסר, לצד מאסר מותנה ופיצוי לנפגעי העבירות.

13. באשר לפיצוי יצוין כי נטען לקיומה של סולחה במסגרתה סוכם כי לבני משפחת המתלוננים אין עוד כל טענה כלפי הנאשמים. עובדת הסולחה והמסמך לא צוינה בתצהיר המתלונן שהוגש. בשים לב לכך, אין מקום להשית פיצוי.

באשר לנאשם 4.

13. נאשם זה יליד 2002, בן כ-22 במועד ביצוע העבירות, וכיום בן כ-23. אין לו עבר פלילי כלשהו. הוא הודה במיוחס לו ונטל אחריות על מעשיו. משכך, יש לקבוע את עונשו בתחתית המתחם.

אשר על כן אני משית על נאשם 4 את העונשים הבאים:

עמוד 5

1. מאסר בפועל לתקופה של 14 חודשים שיימנו מיום מעצרו.

2. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור עבירת רכוש שהיא פשע בתקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

3. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור עבירת רכוש שהיא עוון בתקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

בהסכמת הצדדים, בקשת החילוט תידון במועד אחר.

נקבע לדיון בבקשת החילוט ליום 26.02.26 שעה 11:00. המאשימה תזמן את בעל הרכב לדיון.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ט טבת תשפ"ו, 18 ינואר 2026, במעמד המתייצבים.